

Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan för Helsingborgs stad

Samrådshandling

Allmänt

Enligt de kompletteringar av Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som beslutades 2022-06-22 av Riksdagen ska varje kommun ta fram en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering för allmänt Vatten och avlopp. Den ska även innehålla åtgärder som behövs för att säkerställa att den allmänna anläggningen fungerar vid skyfall. Utöver det förfarande som följer av bestämmelserna om strategisk miljöbedömning av planer och program kapitel 6 i Miljöbalken ska kommunen innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan samråda med berörda myndigheter och även med fastighetsägare som har betydande intresse i planen.

Planen ska i granskningsskedet ställas ut för allmänheten i minst 4 veckor. Utställningen ska annonseras på kommunens anslagstavla. Kommunen ska för både samråd och granskning ta hänsyn till inkomna synpunkter från samråd och granskning och visa hur dessa har beaktats.

Hur samrådet har bedrivits

Ett förslag till vattentjänstplan har varit utsänt på samråd från 2023-05-25 till och med 2023-06-22.

Förslaget har varit tillgängligt på anslagstavla.helsingborg.se och stadsbyggnadsförvaltningen (Järnvägsgatan 22).

Samrådet kungjordes i Helsingborgs Dagblad och på stadens webb 25 maj 2023.

Totalt har det inkommit 4 yttranden under samrådstiden.

Inkomna yttranden:

- Länsstyrelsen i Skåne, 2023-06-26
- Boverket 2023-06-16
- Miljönämnden (förlängd svarstid efter begäran) 2023-08-25
- Naturvårdsverket 2023-06-07

För sent inkomna yttranden:

Inkomna yttranden under samrådstiden

Myndigheter och statliga verk

Länsstyrelsen, 2023-06-26 Dnr 159/2023-90, Samråd om vattentjänstplan, Helsingborgs stad

Sammanfattning

Vattentjänstplanen ska öka allmänhetens insyn och möjlighet till deltagande och påverkan vid den kommunala planeringen av hur behovet av allmänna vattentjänster i kommunen ska tillgodoses. Länsstyrelsen bedömer att redovisningen i vattentjänstplanen är på en för övergripande nivå och underlaget bör specificeras utifrån Helsingborgs stads förutsättningar.

Av lagen om allmänna vattentjänster § 6 b framgår det att en vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. I förslaget till vattentjänstplan för Helsingborgs stad saknas en långsiktig planering som kan tillämpas i den fysiska planeringen, ett underlag som visar på hur dricksvattenförsörjningen ska säkras, information om hur spillvatten ska renas framöver samt en uppdaterat plan för vilka områden utanför befintligt VA som ska tillgodoses. Underlaget är därmed inte tillräckligt för att länsstyrelsen och allmänheten kan yttra sig över vattentjänstplanen.

En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. I planen presenteras inga åtgärder som ska vidtas trots att problematiken med ökade skyfall och översvämningar beskrivs som aktuella för Helsingborgs Stad.

Kommentar:

Helsingborgs stad menar att tiden mellan kraven på innehåll i vattentjänstplanen blev kända och införandet av lagen varit för kort för kommunen att ta fram allt underlag som efterfrågas i Länsstyrelsens yttrande.

Helsingborgs stad saknar i dagsläget delar av underlaget som efterfrågas, däribland en uppdaterad plan för utbyggnad på landsbygden.

Helsingborgs stad är medvetna om att granskningsförslaget till Vattentjänstplan har brister och planerar därför att fram till nästa Vattentjänstplan antas att ta fram underlag som kan användas vid framtagande av en mer långsiktig och tillämpningsbar vattentjänstplan. Kommentar påverkar inte dokumentets utformning/ AB

Plan för utbyggnad på landsbygden planeras att tas fram 2030. Tidsplan anges under rubriken "Framtida arbeten".

Det finns en modell som beskriver dricksvattensystemet, vilken används för att dimensionera dricksvattensystemet korrekt. Arbetet med dimensionsplan för spill- och dagvatten ligger långt fram i tiden och är därför inte tidsatta.

Bedömningen av de objekt som riskerar att bli översvämmade har Helsingborgs stad för avsikt att utföra till nästa revidering av vattentjänstplanen. Att veta vilka objekt som riskerar att översvämmas är ett steg i en plan för hur dessa ska skyddas.

Helsingborgs stad har dock för avsikt att uppfylla lagkraven och har i det reviderade granskningsförslaget kompletterat Vattentjänstplanen för att säkerställa detta. Se mer om ändringar som gjorts till följd av Länsstyrelsens synpunkter under respektive avsnitt här nedanför.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen bedömer att redovisningen i vattentjänstplanen är på en för övergripande nivå. Bland annat bör planen ge information till medborgare om vilka områden som kommunen ansvarar för eller förväntas ansvara för avseende respektive vattentjänst. De kartor som finns i dokumentet saknar värde då det inte går att utläsa vilka objekt, tätorter eller bebyggelseområden som omfattas av respektive vattentjänst. Verksamhetsområden för respektive vattentjänst behöver därför redovisas på en mer detaljerad nivå så att det tydligt framgår vilka tätorter och samlad/sammanhållen bebyggelse som omfattas av respektive tjänst. Vidare behöver det framgå var de största utsläppspunkterna för spill- och dagvatten är belägna och hur dessa påverkar respektive vattenförekomst.

Kommentar

Kartorna som redovisar verksamhetsområde för de olika vattentjänsterna visar i vilka områden som kommunen har ansvar för respektive vattentjänst.

Visualiseringen av verksamhetsområde för respektive vattentjänst har inför granskning förtydligats bland annat genom kompletteringar av information i bakgrundskartan. I reviderade kartor är det också möjligt att zooma i kartorna om man vill se något område mer i detalj. Kartorna under rubriken "Övergripande kommunal VA-verksamhet" har justerats

Gällande spillvatten-utsläppspunkternas påverkan på respektive vattenförekomst hänvisas i vattentjänstplanen till respektive reningsverks tillstånd och bräddrapportering i miljörapporterna.

Gällande dagvatten-utsläppspunkterna påverkan på respektive vattenförekomst hänvisas i vattentjänstplanen till kommunens Dagvattenplan där bland annat statusen på dagvattensystemen och dess påverkan på berörda vattenförekomster beskrivs.

När det gäller dricksvattenuttag kan dessa påverka såväl kvalitativ som kvantitativ status på grundvattenförekomster. Påverkan på grundvattenförekomster från befintliga och framtida vattenuttag behöver därför redovisas i planen. För mer information om vattenförekomster,

åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer för vatten hänvisas till Vatteninformationssystem Sverige, VISS: <https://viss.lansstyrelsen.se/>

Kommentar

Uttag av dricksvatten från grundvatten regleras i vattendom och eventuell påverkan av grundvattenförekomster bör därför utredas i samband med denna. Kommunen följer de tillstånd och lagar som gäller.

Miljöbedömning

Det framgår inte om kommunen har undersökt enligt § 5 i Miljöbedömningsförordningen om planen medför betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen har i informationsmaterial efterfrågat att kommunerna inkommer med ett skriftligt underlag i samband med att vattentjänstplanen ska samrådas. Dokumentation av undersökning om betydande påverkan enligt § 5 i miljöbedömningsförordningen och eventuella strategisk miljöbedömning enligt kap 6 MB bör redovisas tillsammans med samrådsförslaget. Detta har Helsingborgs stad inte redovisat.

Kommentar

Inför granskning har bedömning om betydande miljöpåverkan gjorts. Bedömningen är att vattentjänstplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan. Bedömning av betydande miljöpåverkan utgör en bilaga till granskningsförslaget till Vattentjänstplanen. Under rubriken "Innehåll i planen" har text kompletterande information lagts till.

Förvaltningsövergripande arbete

Det framgår inte av planen vilka förvaltningar som har varit med i framtagande av förslaget till planen eller vem som har fått mandat att ta fram den. Övergripande framförs NSVA som framställande av majoriteten av avsnitten i underlaget.

Länsstyrelsen har tidigare informerat om att det är viktigt det sker ett tvärsektorielt arbete så berörda förvaltningar tar del av den kunskap om skyfallskartering, miljöbedömning och samrådsprocesser det finns på planenheten. VA-organisationen har en roll gällande kapaciteten i va-anläggningar inklusive ledningsnät. Miljöförvaltningarna har underlaget till behovsutredningen gällande utbyggnad. Beredskapshandläggare kan vara viktiga att ha med vad gäller sekretesshänsyn.

Kommentar

Granskningshandlingen har kompletterats med information om att Vattentjänstplanen tagits fram av NSVA och Helsingborgs stad samt vilka avdelningar inom respektive verksamhet som varit delaktiga i arbetet. Efterfrågad information har lagts till under rubriken "Inledning".

Översiktsplan och detaljplanering

Vattentjänstplanen beskriver mycket övergripande att kommunen och va-driftbolaget Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp samverkar kontinuerligt om bebyggelse är lämplig i förhållande till avledning av spillvatten och dagvatten samt möjlighet till dricksvattenförsörjning.

Det är positivt att vattentjänstplanen redovisar att det finns en plan för hur dricksvattennätet behöver byggas ut för att försörja framtida befolkningsökningar. Länsstyrelsen bedömer att det är lämpligt att redovisa de viktigaste resultaten av denna plan med beskrivningar och med en karta i vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen redovisar att strategiska bedömningar för utbyggnad av spillvatten och dagvatten saknas i nuläget. Länsstyrelsen menar att det är av största vikt att en

sådan redovisning finns i vattentjänstplanen. Det är också angeläget att kopplingen till kommunens översiktsplan blir tydligare och att det sker en beskrivning av hur de båda processerna är tänkta att koordineras. Det är önskvärt att kommunens ställningstaganden i vattentjänstplanen är väl förankrade i förhållande till fysisk planering och att vattentjänstplanen

har en detaljeringsgrad som gör det möjligt att i översiktsplanen ge en vägledning som är tydlig avseende vilka områden som försörjs eller avses försörjas av respektive vattentjänst och vilka områden som har behov av enskilda lösningar. Vattentjänstplanen bör vidare ge underlag

för att bedöma där särskild hänsyn behöver tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön enligt lag om allmänna vattentjänster 6 b§. Vattentjänstplanen bör också motivera ställningstaganden enligt ovan.

Kommentar

Texten har förtydligats.

Dricksvatten

Det finns en hydraulisk modell från 2021 som beskriver hela kommunens dricksvattensystem vars syfte är att utföra kapacitetsberäkningar och säkerhetsställa rätt dimensioner vid förnyelse på ledningsnätet samt planering för framtida utbyggnader. Vattenförbrukningen och förluster på vattennätet är relativt höga inom kommunen med det presenteras inga åtgärder eller hur ofta modellen revideras utifrån de framtida vattenbehov.

Även en dimensionsplan för drickvattenledningar nämns som ska säkerhetsställa den framtida försörjning och planering inom kommunen. Det är svårt att yttra sig avseende ovanstående planer och modeller, då det endast nämns att dessa existerar då inga åtgärdsområden eller verksamhetsområden presenteras där åtgärder krävs för att tillgodose ett framtida behov. Det saknas i övrigt information om det finns en VA-plan, kommunal vattenförsörjningsplan eller liknande, och hur dessa i sådana fall förhåller sig till vattentjänstplanen.

Kommentar

Information om att VA-plan saknas har adderats under rubriken "Övergripande kommunal VA-verksamhet.

Det framgår i vattentjänstplanen att kommunen försörjs helt med dricksvatten från Sydvatten, men inte något om vattenresursen som nyttjas.

Kommentar

Information om nuvarande utnyttjande av Sydvattens resurser har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning".

I övrigt saknas det uppgifter om vilka vattenresurser i kommunen som kan behöva nyttjas, det finns exempelvis ett vattenskyddsområde för Örby berggrundvattentäkt.

Kommentar

Information kring vattenskyddsområdet kopplat till Örby berggrundvattentäkt har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning"

Örbyfältet är också viktig för dricksvattenförsörjningen till andra kommuner. Kommunen nämner endast att Sydvatten tillgodoser vattentjänsten idag, det framgår inte om det framtida vattenbehovet i takt med förväntad befolkningstillväxt helt kan täckas genom dricksvatten från Sydvatten, speciellt då även medelförbrukningen för verksamheter förväntas öka.

Kommentar

Information kring Örbyfältets funktion kopplat till andra delägare än Helsingborgs stad har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning".

Information kring möjligheterna att tillgodose framtida dricksvattenförbrukning via Sydvatten har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning.

I vattentjänstplanen framgår det ingen information om enskilda dricksvattenanläggningar eller vattenskydd.

Kommentar

Vattentjänstplanen hanterar vatten och avloppsfrågor som är inom antagna verksamhetsområden eller områden som förväntas införlivas i verksamhetsområden och därför kommer inte enskilda dricksvattenanläggningar att beskrivas i vattentjänstplanen.

Information kring vattenskyddsområdet kopplat till Örbyfältet har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning"

Nödvattenplan nämns under kapitlet, men uppgifter om när den är framtagen är utförd och hur ofta den uppdateras saknas.

Kommentar

Texten under rubriken "Dricksvattenförsörjning" har uppdaterats med efterfrågad information.

Spillvatten

Det framgår att spillvatten från Helsingborgs stad samt de mindre tätorterna avleds till Öresundsverket i kommunen. Antalet pumpstationer, längd av spillvattenledningar och antal bräddpunkter presenteras. Vattentjänstplanen behöver redovisa det största bidragen från avlopps- och spillvatten till respektive vattenförekomst samt vilken påverkan befintliga och framtida utsläpp kan innebära för respektive förekomst. I denna sammanställning bör det framkomma var bräddningar sker samt påverkan på recipienter vilket framöver kan påverka kommunens möjligheter för att släppa ut spillvatten från befintliga reningsverk eller om eventuella nyetableringar i kommunen kommer att krävas. Det därför ett viktigt underlag för om vattentjänstplanen ska kunna användas i framtiden för den fysiska planeringen.

Kommentar

Då utsläppen av spillvatten presenteras tillsammans med reningsverkens tillstånd och bräddrapportering i miljörapporterna hänvisas läsaren till dessa dokument.

Reningsverken har tillstånd som styr deras verksamhet. Redovisning görs i miljörapporten för respektive reningsverk och incidenter redovisas kontinuerligt till tillsynsmyndigheten.

En existerande spillvattenmodell nämns som beskriver kommunens ledningstråk och pumpstationer på ett övergripande plan, inga sträckor eller områden där det finns eller kan uppstå problem finns presenteras inte vidare. Problematiken med tillskottsvatten på ledningsnätet anses vara det största problemet och orsaken till bräddningar, men hur problemen ska åtgärdas nämns överskådligt och inte för den specifika bräddpunkten.

Kommentar

Text som beskriver de huvudsakliga åtgärderna med syfte att minska mängden tillskottsvatten som belastar spillvattensystemet har adderats under rubriken "Saneringsplan".

Klimatförändringar kommer att bidra till ökade skyfallsmängder, vilket måste tas i beaktning. Kommunen hänvisar till saneringsplaner vilka är interna dokument inom NSVA och de åtgärder som planeras gällande spillvattennätet i kommunen till NSVA:s affärsplan.

Utbyggnad på landsbygden

Kommunen anser att det inte bedöms finnas några områden i kommunen som omfattas av § 6 LAV och därmed planeras inte några ytterligare utbyggnader av vattentjänster. Samtidigt nämner kommunen att en planerad uppdatering av tidigare genomförd behovsbedömning av prioriterade områden i landsbygdstrategin ska ske mellan år 2023–2026.

Länsstyrelsen och kommuninvånare har svårt att komma med yttrande över avsnittet eftersom det inte finns med en behovsbedömning eller underlag för det som står skrivet.

Kommentar

Då arbetet med att ta en ny landsbygdstrategi är omfattande så kommer detta inte att vara klart innan vattentjänstplanen planeras att antas. Arbetet med en ny Landsbyggsstrategi planeras till 2030.

Skyfall

Länsstyrelsen noterar att en övergripande skyfallsanalys tagits fram som identifierar objekt som riskerar att översvämmas med ett vattendjup på 0,1 meter eller mer vid skyfall. Av dokumentet framgår inte omfattning eller vilka objekt som omfattas. Av vattentjänstplanen framgår att det för

objekten som tagits fram i skyfallsanalyserna behöver studeras vidare för att kunna bedöma de verkliga förhållandena avseende risk för översvämning vid de utpekade anläggningarna. Länsstyrelsen välkomnar att en sådan bedömning finns med i den slutliga versionen av

vattentjänstplan. I bedömningen bör det också inkluderas hur dricksvattnet kan påverkas av skyfall.

Utöver kartläggningen återstår kommunens bedömning av vilka förslag på åtgärder som behövs för att skyfallssäkra anläggningar där behov finns. Det är viktigt att åtgärderna preciseras då de också är ett underlag för kommunens översiktsplanering i enlighet med PBL 3 kap. 5§ punkt 4.

Kommentar

Bedömningen av de objekt som riskerar att bli översvämmade kommer att utföras till nästa revidering av vattentjänstplanen. Att veta vilka objekt som riskerar att översvämmas är ett steg i en plan för hur dessa ska skyddas. De objekttyper som är med i analysen finns angivna i avsnittet om skyfall, dessa innefattar anläggningar i dricks-, spill- och dagvattennätet.

Dagvatten

I avsnittet presenteras en 8 år gammal dagvattenplan (år 2015) som kommunen framför att denne är en handlingsplan för att arbeta mot målen som anges i kommunens dagvattenpolicy. En revidering av denna förväntas vara politisk antagen november 2023. Dagvattenplanen ska uppdateras år 2027 enligt vattentjänstplanen.

Helsingborg har genomfört en kapacitetutredning avseende vilka dagvattenledningar inom kommunens mindre tätorter som behöver förstärkas upp eller där det är ett behov av att bygga nya anläggningar för avlastning, något Länsstyrelsen ser positivt. Det nämns att denne har legat i grund för prioriteringsordning av områden, men inte vilka områden samt tillhörande förslag på åtgärder dessa i vattentjänstplanen. Det nämns även att projektbaserade

kapacitetsutredningar är framtagna för sträckor och områden med problem inom kommunen, inte heller här hänvisas man till några av dessa områden/sträckor. Vilket gör det svårt att yttra sig över hur dessa ska åtgärdas eller ska tillgodoses inom kommunen.

I planen redovisas att dagvatten leds till vattenförekomsterna Råån (och dess biflöden), Lussebäcken, Hasslarpsån, Vege å, Öresund med flera. Dikningsföretag inom kommunen nämns vidare och likaså ett antal mindre vattendrag såsom Bårslövsbäcken, Mörarpsbäcken, Gåsebäcken mfl som alla är dagvattenrecipienter. Länsstyrelsen menar att det största bidragen av dagvatten till respektive vattenförekomst samt vilken påverkan på befintliga och framtida utsläpp kan innebära för respektive förekomst. För dagvatten behöver också befintlig och potentiell påverkan avseende kvalitetsfaktorn hydromorfologi redovisas.

Kommentar

Stycke 2 – Tidsplaneringen för respektive åtgärdsförslag har för avsikt att presenteras i bilaga till dagvattenplanen som förväntas antas vara politisk antagen i november 2023.

Stycke 3 – Utsläppspunkter för dagvatten, vattendragens status med mera redovisas i gällande dagvattenplan. Hänvisning till dagvattenplanen finns i vattentjänstplanen, redaktionella förändringar av textmassan enligt Länsstyrelsens kommentar gällande vattenförekomster dagvattenplanen planeras.

Samrådskrets

Det framgår inte i vattentjänstplanen om vem som är inkluderad i samrådsprocessen.

Kommentar

Meddelande och följebrev om samråd skickades den 8 maj 2023 ut till följande

- *Länsstyrelsen i Skåne*
- *Boverket*
- *Hav- och Vattenmyndigheten*
- *Naturvårdsverket*
- *Sydvatten*
- *Miljönämnden Helsingborgs stad*
- *Rååns vattenråd*
- *Vegeås vattenråd*
- *Nordvästskånes kustvattenkomite*
- *samtliga grannkommuner*

Boverket 2023-06-16

Yttrande över "Vattentjänstplan Helsingborgs stad" Boverkets ställningstagande Boverket har inga synpunkter på Helsingborgs stads handling "Vattentjänstplan Helsingborgs stad".

Naturvårdsverket 2023-06-07

Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter i ärendet.

KOMMUNALA, MELLANKOMMUNALA OCH REGIONALA ORGAN

Miljönämnden Helsingborgs stad 2023-08-25

Yttrande över Vattentjänstplan för Helsingborgs stad, dnr 00103/2023

Beskrivning av ärendet Miljönämnden bereds möjlighet att lämna synpunkter på Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB:s (NSVA) förslag till vattentjänstplan.

I planen finns följande avsnitt: inledning, dricksvatten, dagvatten, spillvatten, affärsplan, skyfall, utbyggnad på landsbygden samt planens koppling till översikts- och detaljplaner. Dessutom finns en sammanfattning gällande behov av framtida arbete med uppdateringar av olika planeringsdokument. Miljönämndens yttrande berör planens avsnitt om dricksvatten, dagvatten, spillvatten, utbyggnad på landsbygden, skyfall och framtida arbete.

Riksdagen beslutade år 2022 att alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan. Planen ska omfatta kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Planen ska även omfatta kommunens bedömning av åtgärder vid allmänna VA-anläggningar för att klara ökad belastning vid skyfall. En översyn av planen ska ske vart fjärde år.

I övrigt finns det inte några vägledningar eller råd från myndigheter om hur vattentjänstplanen närmare ska utformas. Branschorganisationen Svenskt Vatten har dock tagit fram en kortfattad vägledning vid framtagande av vattentjänstplan. I denna framgår främst arbetsgången vid framtagandet av planen. Här framgår också vattentjänstplanens koppling till översiktsplaner och VA-plan.

Miljöförvaltningens synpunkter

Övergripande synpunkter

Miljöförvaltningen anser att det inledningsvis bör framgå vilken tidshorisont som vattentjänstplanen avser att gälla. I nuläget är det endast kring dimensioneringen av dricksvattenledningar som detta anges. Det behöver också tydliggöras vilka styrande dokument och vilken lagstiftning som beaktas samt hur dessa påverkar planen. I denna del bör kopplingen till EU:s vattendirektiv särskilt nämnas.

Det behöver anges vilken tidshorisont vattentjänstplanen omfattar samt tydliggöras vilka andra styrande dokument och vilken lagstiftning som beaktas och hur dessa påverkar planen.

Övriga synpunkter följer enligt planens indelning.

Kommentar

Redaktionella förändringar av textmassan enligt Miljönämndens kommentar gällande tidshorisont, styrande dokument och lagstiftning planeras. Efterfrågad information har adderats under rubriken "Inledning".

Avsnittet Dricksvatten

Helsingborg får sitt dricksvatten från sjön Bolmen i Småland och rening sker i Ringsjöverket i Eslöv innan vidare distribution till staden. Det är Sydsvatten som levererar dricksvattnet till Helsingborgs stad samt till elva andra kommuner. I Helsingborg infiltreras vattnet i Örbyfältet innan det åter tas upp och distribueras.

NSVA beskriver nuvarande vattenförbrukning i Helsingborgs stad som förhållandevis hög jämfört med andra svenska kommuner. Behovet av vatten förväntas även öka, dels på grund av en förväntad befolkningsökning, dels på grund av ett ökande behov från företag. I planen framgår även att vattenläckaget i ledningsnätet är jämförelsevis högt och klassificeras som "icke acceptabel" enligt Världsbankens gradering.

NSVA beskriver vidare ledningsnätet och dess dimensionering för att följa utvecklingen av vattenförsörjningsbehovet. Det framhålls att det planeras att ges en större zon av Helsingborgs ledningsnät lägre tryck, vilket skulle minska läckaget och slitaget av ledningarna.

Miljöförvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen bedömer att NSVA på ett tillfredsställande sätt beskriver hur dimensioneringen av det framtida dricksvattenledningsnätet ska säkerställas, men att det i följande avsnitt saknas information.

Behov av dricksvatten

Angående behovet av dricksvatten saknas det en sammanställning av hur mycket dricksvatten som kommer behövas i framtiden. Eftersom Helsingborgs stad levererar dricksvatten till tre andra kommuner behöver det tas höjd för att även dessa kommuner kan komma att ha ett ökat behov framöver.

Kommentar

Se kommentar på Länsstyrelsens synpunkter under rubriken "Dricksvatten".

Angående vattenläckor i dricksvattnenätet anger NSVA att bolaget ingår i ett EU-projekt med syfte att förbättra läckagesiffrorna. Det saknas dock en beskrivning av vilka specifika åtgärder som planeras och vilka resultat som är möjliga att nå.

Kommentar

Efterfrågad information adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning"

Planen beskriver den dimensionering av dricksvattennätet som behövs, men det saknas en beskrivning av vilket behov av underhåll som finns. I planen anges att verksamheter i Helsingborgs stad väntas öka sin vattenförbrukning med 25 procent, men det anges inte vilka vattenbesparade åtgärder som verksamheterna kan eller bör införa.

Kommentar

Kommande underhållsbehov beskrivs i NSVAs reinvesteringsplan, information från denna har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning".

Texten kompletteras med information kring planerade vattenbesparande åtgärder.

Angående hushållsförbrukningen av vatten anges i planen att denna är högre för stadens invånare, både jämfört med det nationella genomsnittet och i jämförelse med de tio största svenska städerna. Orsaken till detta beskrivs inte och inte heller vilka vattenbesparade åtgärder som kan sättas in, exempelvis fysiska åtgärder eller styrning av vattentaxan.

Kommentar

Tidigare angivna siffror var felaktiga och texten har uppdaterats.

Miljöförvaltningen noterar även att åtgärder för att hålla nere vattenförbrukning också kan påverka investeringskostnaderna för eventuella utökningar av ledningsnätet.

Vad är orsaken till en högre förbrukning per capita och vad görs för att minska den? Hur hanteras industrier med hög vattenförbrukning i statistiken och i kommunikationen.

Kommentar

Tidigare angivna siffror var felaktiga och texten har uppdaterats.

Tillgång på dricksvatten

Det saknas en bedömning av hur mycket dricksvatten som kommer finnas i framtiden och hur stort behovet av dricksvatten kommer bli. Framförallt gällande tillgången på dricksvatten från Sydsvatten som också försörjer elva andra kommuner med dricksvatten. I dessa kommuner kommer det möjligen också finnas ett ökat behov framöver. I denna del kan det vara av vikt att belysa om det finns några risker för andra begränsningar av detta vatten, såsom risk för försämrad kvalitet och tillgång till Bolmenvattnet, exempelvis till följd av klimatförändringarna. I sammanhanget borde det även nämnas om kapaciteten i ledningarna till Helsingborg kommer att vara tillräckliga. Även tillgången till dricksvatten från Örby Berggrundvattentäkt, som i nuläget är stadens reservvattentäkt bör nämnas, särskilt dess roll i den framtida vattenförsörjningen och hur planen ska säkerställa en god kvalitet på detta dricksvatten. Miljöförvaltningen uppmärksammar även att det saknas uppdaterade skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet för berggrundvattentäkten.

Kommentar

Information kring Sydvattnens hållbarhets och kvalitetsarbete och NSVAs arbete med vattenskyddsområden har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning".

Kvalitet

Det saknas uppgifter om Örbyverket har kapacitet att producera dricksvatten av tillfredsställande kvalitet och kvantitet i förhållande till det potentiellt ökande behovet av dricksvatten. Även Örbyfältets föreskrifter och skydd för vattenskyddsområdet behöver ses över och uppdateras.

Kommentar

Gällande vattenskyddsområde, se tidigare svar till Länsstyrelsen under rubriken "Dricksvatten".

Nödvattenplan

Gällande kommunens nödvattenplan saknas det en genomgång av uppdateringar som kan behövas i och med att befolkningen förväntas öka.

Kommentar

Efterfrågad information har adderats under rubriken "Dricksvattenförsörjning".

Vattentjänstplanen bör kompletteras med en uppskattning om framtida behov av och tillgång till dricksvatten.

Kommentar

Efterfrågad information har adderats under rubriken "Övergripande kommunal VA-verksamhet".

En beskrivning saknas av åtgärder för att motverka läckage samt för att minska vattenanvändningen hos hushåll och verksamheter.

Kommentar

Vattentjänstplanen planeras att uppdateras med önskad information.

Avsnittet Dagvatten

NSVA beskriver dagvattensystemets funktion och hur dagvattenpolicyn och dagvattenplanen är styrande för den kommunala dagvattenhanteringen. NSVA beskriver även den dagvattenmodell som tagits fram och att denna ger en bild över systemets funktion och behov, bland annat kring vilka sträckor som behöver dimensioneras upp alternativt avlastas med fördröjande dagvattendammar.

Miljöförvaltningen bedömer att intentionerna i EU:s vattendirektiv bör framgå i avsnittet. I enlighet med direktivet och vattenmyndigheternas åtgärdsprogram ska: "Kommunerna genomför en förvaltningsövergripande vattenplanering med en helhetssyn utifrån ett avrinningsområdesperspektiv. Vattenplaneringen ska ha fokus på de yt- och grundvattenförekomster där det behövs åtgärder för att miljökvalitetsnormerna ska kunna följas." Miljökvalitetsnormerna fastslås enligt vattendirektivet och det är kommunernas uppgift att aktivt arbeta med att förbättra de naturliga vattenförekomsternas ekologiska status.

Både vattenmyndigheternas åtgärdsprogram och vattendirektivet bör nämnas som styrdokument i vattentjänstplanen eftersom dessa ligger till grund för stadens och NSVA:s policy.

Kommentar

Text uppdateras med önskad information.

Miljöförvaltningen bedömer vidare att en uppdimensionering av ledningar kan komma i konflikt med vattendirektivet och möjligheterna att nå god status i våra vattenförekomster. Dagvattnet till mindre recipienter behöver därför hanteras med mer flödesutjämning och/eller infiltration för att minska belastningen på recipienten. Det innebär att lokalt omhändertagande och rening av dagvatten bör prioriteras.

Kommentar

I samband med planering inför och projektering, omläggning, uppdimensionering av befintliga system och/eller nyanläggning av dagvattensystem tar Helsingborgs stad hänsyn till berörda recipienter i enlighet gällande [riktlinjer](#).

- *Dagvattensystem ska utformas så att man undviker skadliga uppdamningar vid kraftiga regn.*
- *Dagvatten ska hanteras som en resurs som berikar bebyggelsemiljön med avseende på upplevelser, rekreation, lek, naturvärden och biologisk mångfald.*
- *Dagvattensystem ska utformas med hänsyn till platsens förutsättningar, dagvattnets föroreningsgrad och recipientens känslighet.*
- *Förorening av dagvatten ska begränsas vid källan.*
- *Dagvattensystem ska utformas så att en så stor del som möjligt av föroreningarna avskiljs och bryts ned under vattnets väg till recipienten.*
- *Den naturliga vattenbalansen ska i möjligaste mån bibehållas.*
- *Dagvattenflöden ska reduceras och regleras så att belastning på ledningsnät och recipienter begränsas.*
- *Ledningar ska dimensioneras enligt Svenskt Vattens anvisningar och med hänsyn till klimatförändringens effekter*

Både Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram och EU:s vattendirektiv bör nämnas som styrdokument i vattentjänstplanen eftersom dessa ligger till grund för stadens och NSVA:s policy.

Kommentar

Texten uppdateras med önskad information under rubriken "Dagvatten".

Vid uppdimensionering av ledningar bör riskerna för känsliga recipienter bedömas. Lokalt omhändertagande och rening av dagvatten bör prioriteras.

Kommentar

Att möjliggöra lokalt omhändertagande och rening av dagvatten är önskvärt och hanteras i befintligt samarbetet mellan Helsingborgs stad, NSVA och exploatör i samband med arbetet översikts och detaljplaneringen.

Avsnittet Spillvatten

I avsnittet för spillvatten belyser NSVA bland annat Öresundsverket och den belastning som idag är tillåten. Vidare berörs även spillvattennätet med tillhörande pumpstationer, bräddning och inläckage av grundvatten och de saneringsplaner som finns för att tillse separering av dagvatten från spillvattennätet där det ännu inte finns separerade ledningssystem. Hänvisning sker vidare till affärsplanen gällande planerade åtgärder.

Miljöförvaltningen bedömer att den hänvisning som NSVA gör till affärsplanen gällande kommande åtgärder skulle kunna fungera i ett kortare perspektiv. Affärsplanen är endast giltig under tre år, där den nuvarande sträcker sig fram till år 2025. Vattentjänstplanen ska dock ta ett mer långsiktigt grepp om hur hanteringen av spillvatten ska kunna tillgodoses. I detta perspektiv bedömer miljöförvaltningen att följande behöver förtydligas i vattentjänstplanen:

Det saknas en övergripande bedömning av hur en större mängd avloppsvatten ska hanteras, vilken uppkommer av den framtida förväntade befolkningsökningen. Öresundsverket har i nuläget begränsade möjligheter att ta emot större mängder spillvatten utifrån den tillåtna tillståndsgivna belastning som finns.

Kommentar

Det pågår just nu ett arbete med att få ett nytt miljötillstånd för reningsverket i Helsingborg, Öresundsverket. I detta arbete och i ansökan kommer höjd tas för stadens fortsatta expansion det vill säga miljötillstånd kommer att finnas för att möta stadens ökade befolkningsmängd på lång sikt.

Det gäller givetvis att reningsverket även klarar av att rena det vatten som släpps från samhället och planen är att reningsverket byggs ut i etapper för att klara den ökande belastningen och då de villkor som sätts på verksamheten. Kommande behov av ut- och tillbyggnader styr då även av förändringar i kraven som ställs på reningsverket, t ex när

Avloppsdirektivet kommer. Det finns med dagens och säkert med framtidens teknik möjlighet att bygga med små fotavtryck vilket gör att den plats som reningsverket idag ligger på kommer att klara av att även fortsättningsvis rena vatten från samhället.

Parallellt med detta tittar NSVA tillsammans med staden på alternativa lösningar typ Oceanhamnens tre rör ut. I det nya området Östra Ramlösa utreds lokala lösningar för omhändertagande av avloppsvatten från ca 10 000 personer. Genom dessa lokala "Recolabs-lösningar" borgar vi inte bara för återvinning av närsalter som fosfor och kväve, vi avlastar även den befintliga infrastrukturen och ytterst reningsverket. Detta möjliggör ytterligare expansion av staden samtidigt som reningsverket inte tar emot något ytterligare belastning.

Med andra ord så har NSVA god kontroll på stadens planer och kommer säkerställa att staden fortsatt kan växa utan att reningsverket blir en begränsande faktor.

Notera att med lokala lösningar så avlastas ledningsnätet vilket då även är positivt då risken för bräddningar minskar.

Texten under rubriken "Spillvatten" har uppdaterats med informationen ovan.

Spillvattennätets status vad gäller underhåll och behov av förnyelse bör beskrivas. Det bör finnas ett resonemang om hur ett eventuellt underskott vad gäller underhåll av spillvattennätet långsiktigt ska hanteras.

Kommentar

Efterfrågad information har adderats under rubriken "Övergripande kommunal VA-verksamhet".

När det gäller bräddning anges i beskrivningen av spillvattenledningsnätet att det finns 96 bräddpunkter och att bräddningar och nödutsläpp är viktiga systemfunktioner som finns för att förhindra att avloppsvatten går baklänges om ledningarna blir överfulla. Miljöförvaltningen håller med om att säkerhetslösningar med bräddningar måste finnas men planen saknar ett resonemang kring de cirkulära avloppslösningarna som finns samt vilken beredskap som behövs för att lindra effekterna av bräddning i ledningsnätet. På kända bräddpunkter bör åtgärder införas för att begränsa den skada ett bräddningstillfälle ger upphov till.

Planen uttrycker inte hur man i ett längre tidsperspektiv ska möta utmaningen med den större mängd avloppsvatten som en ökande befolkning medför.

Kommentar

Bräddning är en systemfunktion men trots detta arbetar NSVA med att minska på antal bräddtillfällen, ett arbete som kommer fortgå framöver. En ökad befolkningensmängd är inte samma sak som att det kommer att brädda mer. Däremot ser vi risker med ett förändrat klimat och då med perioder av större regn. Dessa intensiva nederbördsperioder kommer att påverka systemfunktionen och riskerar ge fler bräddtillfällen och större bräddvolym. NSVA kommer

att fortsatt arbeta med att bygga bort kombinerade ledningar, förbättra det befintliga ledningsnätet, arbeta med smartare styrning av pumpstationer där ledningsnätet kan användas som buffert etc – allt för att framtida bräddningar ska kunna bli färre.

Spillvattennätets långsiktiga behov av underhåll och förnyelse beskrivs inte.

Kommentar

Kommande underhållsbehov beskrivs i NSVAs reinvesteringsplan. Information om den/från den planeras att adderas till texten.

Det saknas en långsiktig plan för hur konsekvenserna av framtida bräddningar kan minimeras och för hur ledningsnätet kan byggas ut framöver för att minska behovet av bräddning.

Kommentar

Effekterna av redan genomförda åtgärder enligt saneringsplaner (separering av tidigare kombinerade ledningar i och och uppströms Furutorpsgatan) beskrivs under rubriken "Saneringsplan". NSVAs mål är att fortsätta arbeta för att separera kombinerade ledningsnät och att detta arbete ska vara klart till 2050. Denna information har adderats under rubriken "Saneringsplan".

Avsnittet Utbyggnad på landsbygden

I avsnittet om utbyggnad på landsbygden anges att någon ytterligare utbyggnad av vatten och avlopp på landsbygden inte är planerad. Det presenteras dock inget övervägande om utbyggnad ändå kan behöva ske till följd av framtida klimatförändringar. Dessa kan innebära både ett torrare och nederbördsrikare klimat, vilket i sin tur kan innebära sämre kvalitet och tillgång till vatten i enskilda brunnar. I den förnyade behovsprövningen i landsbygdsstrategin, som planeras under 2023- 2026, kan det vara lämpligt att väga in sådana överväganden.

Kommentar

Helsingborgs stad och NSVA har för avsikt att arbeta med en översyn av Landsbygdsstrategin 2030. Detta kommer att ske i samverkan med berörda myndigheter som brukligt. Beslut gällande innehållet i och eventuella förändringar av bedömningsgrunder kommer att tas inom ramen för den samverkan.

Avsnittet Skyfallsanalys

NSVA har karterat fram vilka VA-anläggningar som ligger i lågpunkter och som därmed riskerar att översvämmas vid skyfall. Det anges att de verkliga förutsättningarna behöver studeras och bedömas vidare och att detta ska inkluderas i NSVA:s kommande arbete. NSVA flaggar för att analysen omfattar kommunala VA-anläggningar men att det finns andra anläggningar som har andra ledningsägare, exempelvis Trafikverket, som inte innefattas i analysen.

Miljöförvaltningen bedömer att den skyfallsanalys som utförts inte motsvarar det krav som finns i vattentjänstplanen om att den ska innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Kommentar

Se tidigare svar till Länsstyrelsen under rubriken "Skyfall".

NSVA anger att arbetet med att se över de verkliga förutsättningarna kring risk för översvämning av VA-anläggningar fortsätter, men en tidsplan för detta saknas.

Kommentar

Se tidigare svar till Länsstyrelsen under rubriken "Skyfall".

Skyfallsanalysen uppfyller inte kravet på en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Kommentar

Se tidigare svar till Länsstyrelsen under rubriken "Skyfall".

Avsnittet Framtida arbeten NSVA beskriver vilka framtida arbeten som behövs med olika dokument för att uppfylla kraven i vattentjänstplanen och när detta arbete av dokumenten planeras ske. De dokument som nämns är saneringsplan, dagvattenplan och behovsbedömningen av områden på landsbygden.

Kommentar

Se kommentar under rubriken "Avsnittet Framtida arbeten".

Miljöförvaltningen bedömer att det i planeringen av framtida arbete saknas en beskrivning av när arbetet med skyfallsanalysen kommer att fortskrida.

Kommentar

Se kommentar under rubriken "Avsnittet Framtida arbeten".

Avsnittet Framtida arbeten

NSVA beskriver vilka framtida arbeten som behövs med olika dokument för att uppfylla kraven i vattentjänstplanen och när detta arbete av dokumenten planeras ske. De dokument som nämns är saneringsplan, dagvattenplan och behovsbedömningen av områden på landsbygden.

Miljöförvaltningen bedömer att det i planeringen av framtida arbete saknas en beskrivning av när arbetet med skyfallsanalysen kommer att fortskrida.

Kommentar

Se kommentar på länsstyrelsens synpunkter under rubriken "Sammanfattning".